

Стиль рок-н-ролу в 1960–1970-ті рр. минулого століття сприяв появі такого монументального жанру, як рок, що має безліч напрямів та стилістичних особливостей виконання.

Українська естрада, а також шоу-бізнес розвиваються за своїми законами, основувшись на світових тенденціях музичної культури. В Україні рок-н-рол з'явився набагато пізніше, що пов'язано з багатьма чинниками того часу. Сам стиль не презентувався як «чистий» стиль, українські гурти мали більш рокову стилістику. Найяскравішим прикладом рок-н-рольного стилю є гурт «Брати Гадюкіни». Тоді, наприкінці 1980-х — початку 1990-х рр., на молодій українській сцені вони були абсолютними унікалами й виділялися з десятків колег по цеху, навіть у ті ексцентричні часи. Справа була в самих піснях, написаних Кузею, які змістовно були закінченими історіями: «Наркомани нагороді», «Арівідерчі, Рома», «Приїдь до мене у Мостиська». Сама музика теж була не характерною для тодішньої української рок-сцени — гурт намагався грати блюз-рок, надихаючись насамперед авторитетом британського гурту “Rolling Stones”, який в 1969 р., під час американського турне, рекламувався як «найбільший рок-н-рольний гурт у світі».

Попри шалену любов і зацікавленість до стилю рок-н-рол, на українській сцені в 1990-х рр. ХХ ст. з'явилося більше рокових гуртів з різними жанрово-стильовими ознаками: «Океан Ельзи», «Воплі Відоплясова», «Танок на майдані Конго», «Бумбокс», «С.К.А.Й.», «Скрябін», «Табула Раса», «Друга Ріка», “Green Grey”, «Ковчег» та ін.

Отже, стиль рок-н-ролу, після свого феєричного розвитку й популярності на великих просторах світової музичної культури, загубив свою частинку «n-roll» і став фундаментом для появи найвпливовішого жанру рок. І в ХХІ ст. багато музикантів звертаються до цього стилю. Сьогодні рок-н-рол вже в межах більшого середовища — рок-культури — є одним із найвпливовіших музичних стилів. Тому дуже важливо знати цю музику, її можливості, естетику, щоб обґрунтовано досліджувати зазначене вище явище.

В. Захарова

ЗАРОДЖЕННЯ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ВОКАЛЬНИХ ТЕХНІК ТА ЇХ РОЛЬ У СУЧАСНІЙ ВИКОНАВСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ

V. Zakharova

THE EMERGENCE OF EXTREME VOCAL TECHNIQUES AND THEIR ROLE IN MODERN PERFORMING CREATIVITY

Сучасна вокальна музика наповнена різноманітними техніками та прийомами, які допомагають виконавцю досягнути вищого ступеня художньої виразності, а також підкреслити характерну стилістичну рису виконання. У другій половині ХХ ст. на музичному просторі з'явився жанр «рок-музика», який охоплює велику кількість стилів та напрямів. Рок-музика зі своїм складним синтезом інтонацій характеризується особливо експресивною вокально-виконавською манерою та типом сценічної поведінки.

Наприкінці 1965 р. в Америці почав зароджуватись психоделічний рок, у якому задля більш емоційного забарвлення використовувалися експресивні прийоми

(вокального надриву, елементи сипу, хрипу тощо). Одним з яскравих представників цього напрямку й першим із музикантів-експериментаторів у царині зі звуком у виконавській практиці був соліст гурту “The Doors” Джим Моррісон.

З появою таких напрямів, як хард-рок та хеві-метал, засновниками яких вважають музикантів гуртів “Led Zeppelin”, “Deep Purple”, “Black Sabbath”, професійне володіння вокальною технікою набуло особливого значення. У пошуках особливого звучання співаки працюють над розширенням вокального діапазону, офарбуванням «чистого» вокалу додаванням хрипу на високих звуках.

Техніку «розщеплення» несправжніх (фальшивих) зв'язок започаткував вокаліст шведського гурту “Bathory” Томас Форсберг у 1984 р. Представники екстремальних гілок «металевого» рок-стилю застосовують різні прийоми, зокрема скримінг, гроул та його різновиди, залучають важкі й швидкі гітарні рифи, та майже не звертаються до чистого вокального інтонування, що не вписується в загальну концепцію цього стилю.

Екстремальні вокальні техніки надзвичайно різноманітні, їх можна зустріти практично в усіх сучасних жанрах, стилях і манерах співу — рок, поп-музика, джаз, соул, мюзикли тощо. У рок-музиці використання такої фонації досягло найбільшого ступеню, особливо з появою таких стилів, у яких чистий вокал взагалі не використовується. Кожен гурт додавав у стилістику рок-звучання щось своє, оригінальне, й безперечно, вони надалі будуть продовжувати розвиватися на основі своєї багатой історії.

А. Верещака

РОК-МУЗИКА ЯК КУЛЬТУРНИЙ ПЛАСТ У СВІТОВІЙ МУЗИЦІ

А. Vereshchaka

ROCK MUSIC AS A CULTURAL LAYER IN WORLD MUSIC

У західній культурі ХХ ст. рок-музика посіла особливе місце. Почавши своє існування понад 50 років тому, вона пережила період бурхливого розквіту та поширилася по всіх регіонах світу. У процесі свого розвитку рок-музика пережила кілька змін і стала одним із найвпливовіших жанрів сучасної світової музичної культури. Маючи простоту музичних засобів виразності, рок-музика справила великий емоційний та світоглядний вплив на свою публіку, яка насамперед належала країнам західноєвропейської культури.

Попри зв'язок із фольклорними традиціями, формами та прийомами професійної музики, рок має здатність активно впливати на психологію людини та її почуття. Цей жанр виявляється ближчим саме до новітніх, нетрадиційних концепцій. Як культурний та історичний феномен, його можна назвати формою сучасного існування і проявів найдавніших якостей людської психіки. Рок, з одного боку, завжди протиставляв себе масовій культурі, про що свідчить його дух протесту та бунтарства. З іншого боку — з моменту свого виникнення рок був культурою молоді. На прикладі пісні групи The Beatles “Eleanor Rigby” можна розглянути поєднання як високого й духовного, так і буденного й повсякденного, що частіше залишається поза увагою.